

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRIỆU THỊ XUÂN

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
TRONG DẠY HỌC ĐỊA LÝ LỚP 12 -THPT
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRIỆU THỊ XUÂN

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
TRONG DẠY HỌC ĐỊA LÍ LỚP 12 -THPT
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Ngành: Lí luận và phương pháp dạy học bộ môn Địa lí
Mã số: 8.14.01.11**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đỗ Văn Hảo

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu của luận án là khách quan, trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các trích dẫn, các số liệu và kết quả tham khảo dùng để so sánh đều có nguồn trích dẫn rõ ràng. Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm và chịu mọi hình thức kỷ luật theo quy định cho lời cam đoan của mình.

TÁC GIẢ

Triệu Thị Xuân

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới thầy giáo hướng dẫn khoa học là **TS. Đỗ Văn Hảo** đã hướng dẫn, giúp đỡ và tạo điều kiện để tôi thực hiện luận văn này.

Tác giả xin chân thành cảm ơn tập thể các Thầy, Cô giáo trong khoa Địa lí, phòng Sau đại học trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, học tập và hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn các Thầy, Cô giáo đang dạy môn Địa lí ở một số trường THPT và các em HS các trường THPT đã giúp đỡ tôi trong quá trình điều tra, khảo sát và thực hiện một số nội dung liên quan đến đề tài luận văn.

Mặc dù bản thân đã rất nỗ lực, cố gắng song khó tránh khỏi những hạn chế thiếu sót. Kính mong Quý thầy, cô giáo và những người quan tâm đóng góp ý kiến để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Triệu Thị Xuân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN.....	v
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu	4
3. Mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài.....	9
4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu, thời gian thực hiện.....	10
5. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu.....	10
6. Đóng góp của đề tài	14
7. Cấu trúc đề tài.....	15
NỘI DUNG	16
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM MÔN ĐỊA LÍ LỚP 12 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	16
1.1. Cơ sở lý luận của tổ chức hoạt động trải nghiệm môn Địa lí lớp 12 Trung học phổ thông	16
1.1.1. Phương pháp dạy học, hình thức tổ chức dạy học.....	16
1.1.2. Hoạt động trải nghiệm	17
1.2. Cơ sở thực tiễn của việc thiết kế các hoạt động trải nghiệm trong dạy học Địa lí lớp 12 THPT ở tỉnh Thái Nguyên.....	31
1.2.1. Đặc điểm môn Địa lí 12, căn cứ để tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học trên lớp.....	31
1.2.2. Đặc điểm tâm sinh lí, nhận thức của học sinh lớp 12 Trung học phổ thông....	34

1.2.3. Thực trạng việc tổ chức hoạt động trải nghiệm môn Địa lí lớp 12 Trung học phổ thông ở tỉnh Thái nguyên.....	36
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1	43
Chương 2: THIẾT KẾ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG DẠY HỌC	
ĐỊA LÍ LỚP 12 THPT CHO HỌC SINH Ở TỈNH THÁI NGUYÊN	44
2.1. Nguyên tắc, yêu cầu của thiết kế hoạt động trải nghiệm môn Địa lí 12 THPT.....	44
2.1.1. Nguyên tắc	44
2.1.2. Yêu cầu	46
2.2. Quy trình thiết kế hoạt động trải nghiệm môn Địa lí 12 - THPT	48
2.2.1. Bước 1: Xác định nhu cầu tổ chức hoạt động trải nghiệm	48
2.2.2. Bước 2: Đặt tên cho hoạt động	48
2.2.3. Bước 3: Xác định mục tiêu của hoạt động	49
2.2.4. Bước 4: Xác định nội dung và phương pháp, phương tiện, hình thức của hoạt động.....	50
2.2.5. Bước 5: Lập kế hoạch.....	50
2.2.6. Bước 6: Thiết kế chi tiết hoạt động trên bàn giấy	51
2.2.7. Bước 7: Kiểm tra, điều chỉnh và hoàn thiện chương trình hoạt động	51
2.2.8. Bước 8: Lưu trữ kết quả hoạt động vào hồ sơ của học sinh.....	51
2.3. Thiết kế một số hoạt động trải nghiệm môn Địa lí 12- THPT cho học sinh tỉnh Thái Nguyên	51
2.3.1. Phân tích khả năng tổ chức hoạt động trải nghiệm trong chương trình Địa lí 12- THPT (được thể hiện trong bảng 2.1).....	51
2.3.2. Thiết kế một số hoạt động trải nghiệm.....	58
2.3.3. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn trong việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm cho học sinh lớp 12 THPT ở tỉnh Thái Nguyên.....	78
TIÊU KẾT CHƯƠNG 2	79
Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	80
3.1. Mục đích thực nghiệm.....	80

3.2. Nguyên tắc thực nghiệm.....	80
3.3. Nhiệm vụ thực nghiệm	80
3.4. Phương pháp thực nghiệm.....	80
3.5. Thời gian thực nghiệm.....	81
3.6. Tiến hành thực nghiệm	81
3.6.1. Giáo án thực nghiệm (xem mục 2.3.2).....	81
3.6.2. Nhiệm vụ thực hiện của giáo viên và học sinh.....	81
3.6.3. Lựa chọn đánh giá đối tượng thực nghiệm.....	82
3.7. Triển khai thực nghiệm.....	84
3.7.1. Kế hoạch chuẩn bị thực nghiệm	84
3.7.2. Kế hoạch dạy học thực nghiệm	85
3.8. Đánh giá kết quả thực nghiệm.....	86
3.9. Khảo sát ý kiến của giáo viên và học sinh	88
TIỂU KẾT CHƯƠNG 3.....	92
KẾT LUẬN	94
DANH MỤC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI	
LUẬN VĂN	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	98
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

STT	CHỮ VIẾT TẮT	CHỮ ĐẦY ĐỦ
1	CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
2	ĐC	Đối chứng
3	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
4	GV	Giáo viên
5	HĐTN	Hoạt động trải nghiệm
6	HS	Học sinh
7	KT- XH	Kinh tế- xã hội
8	NXB	Nhà xuất bản
9	PPDH	Phương pháp dạy học
10	STT	Số thứ tự
13	TN	Thực nghiệm
11	THCS	Trung học cơ sở
12	THPT	Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Phân tích việc tổ chức hoạt động trải nghiệm Địa lí 12- THPT ...	52
Bảng 3.1.	Số lượng học sinh tại lớp học thực nghiệm và lớp đối chứng	82
Bảng 3.2.	Kiểm tra đánh giá chất lượng đầu vào tại lớp thực nghiệm và đối chứng, trường THPT Phú Lương	82
Bảng 3.3.	Kiểm tra đánh giá chất lượng đầu vào tại lớp thực nghiệm và đối chứng, trường THPT Gang Thép	83
Bảng 3.4.	Kết quả kiểm tra lớp đối với đối chứng và lớp thực nghiệm tại trường THPT Phú Lương	86
Bảng 3.5.	Kết quả kiểm tra tại lớp đối chứng và lớp thực nghiệm tại trường THPT Gang Thép	87
Bảng 3.6.	Kết quả phân loại điểm của hai lớp thực nghiệm và đối chứng....	87
Bảng 3.7.	Bảng đánh giá mức độ hứng thú và mức độ đáp ứng mục tiêu học tập của GV thông qua các hoạt động trải nghiệm	89
Bảng 3.8.	Đánh giá mức độ hứng thú và mức độ đáp ứng mục tiêu học tập của HS thông qua các hoạt động trải nghiệm.....	90
Bảng 3.9.	Đánh giá về mức độ kiến thức, kỹ năng trước và sau khi thực nghiệm.....	90
Bảng 3.10.	Khảo sát thái độ của học sinh trước và sau khi thực nghiệm khi giáo viên tổ chức các hoạt động trải nghiệm.....	91

DANH MỤC CÁC HÌNH

- Hình 3.1. Biểu đồ tổng hợp kết quả của các lớp thực nghiệm (TN) và đối chứng (ĐC) ở trường THPT Phú Lương và THPT Gang Thép..... 88
- Hình 3.2. Biểu đồ thể hiện mức độ kiến thức, kỹ năng trước và sau khi thực nghiệm..... 91